

ಎಣ್ಣೆ ಕೊಳ್ಳಿ!

ಈ ಚತುರಳಿ ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದು ಚತುರಳಿ ಕೊಳೆಯಲ್ಲಿನ ಎಣ್ಣೆ ಕೊಳ್ಳಿ ಅರಸರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಕಲ್ಲನ್ನು ಸುಮಾರು 9 ಅಡಿ ಅಥ., 11 ಅಡಿ ಉದ್ದ ಕೊರೆದು ಕೊಳ್ಳಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಎಣ್ಣೆ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆಯಿಂದು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಹೊಂಗೆ ಎಣ್ಣೆ, ಹರಳಣ್ಣೆ, ಬೆಂಬಿನ ಎಣ್ಣೆ ಪೀರಿದಂತೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ತರಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅರಸರಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಹೊಳೆದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ದಿಪ ಹಾಗೂ ಪಂಚ ಉಪಾಸ್ತಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿನ ಉಲ್ಲೇಖ.

ಅರರಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಎಣ್ಣೆಯ ಸಂಗ್ರಹ ಸಾಮಾಜಿಕವಿರುವ ಈ ಕೊಳ್ಳಿ ಮುಖ್ಯಲು ದೊಡ್ಡ ಸಾಲ್ಪಂಚ ರೂಪದ ಹೊಡಿಕೆ ಇತ್ತುತ್ತೇ. ಕೊಳ್ಳಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲೇ ನಿತ್ಯದ ಬಳಿಕೆಗೆ ಚೆಕ್ಕ ಎಣ್ಣೆ ಕೊಳ್ಳಿದಿದೆ. ಅರಸರ ಆಳ್ಳಿಕೆ ಕೊನೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಇದರ ಬಳಿಕೆ ನಿತ್ಯಿತು. ಎಣ್ಣೆಯ ಜಾಗದಲ್ಲಿಗೆ ಮೌನೀಯ ತುಂಬಿದೆ. ಕೊಳ್ಳಿಗಳ ಪಕ್ಷದಲ್ಲೇ ದೊಡ್ಡ ಒಂದೆ ಇದ್ದು ಅದರ ಕೆಳಗಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾವಲುಗಾರ ವಾಸವಿರುತ್ತಿದ್ದನಂತೆ.

—ಅಪ್ಪೆ, ಕೋಲಾರ

ಆನ್‌ಲೈನ್ ಕ್ಲಾಸ್ ದಸರಾ ಗೊಂಬೆ!

ಶರನ್‌ವರಾತ್ಮಿ ಎಂದರೆ ಗೊಂಬೆ

ಹಬ್ಬಿ. ಮನೆಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು

ನೇವೆಣ್ಣೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಪುಜಿಸುವುದು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಬಂದ ಪದ್ಧತಿ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸೃಜನಶೀಲತೆ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಒಂದೊಂದು ಧೀಮೌ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಶರನ್‌ವರಾತ್ಮಿ ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಚೆಂಗಳೂರಿನ ಬನ್ನೇರುಫಟ್ಟ ರಸ್ತೆಯ ಕಾಳೇನಾಲ್ಗ್ರಹಾರ ಸಮೀಪದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸೀತಾರಾಮ್ ಹಾಗೂ ಹರಿಣ ದಂಪತ್ತಿ ಈ ವರ್ಷ ಹೊಸ ಧೀಮೌನಲ್ಲಿ ನವರಾತ್ಮಿ ಗೊಂಬೆ ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿಧ್ಯಮಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೊರೊನಾ ಹಾಗೂ ಅದರ ಪರಿಣಾಮದ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಕಾಲ್ಸಾಗ್ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು. ಕೊರೊನಾ ಬರುವ ಮುನ್ನ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಹಾಗೂ ಆಫ್‌ಲೈನ್ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಹೀಗೂ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಯಾರೂ ಉಹಿಸಿರಲ್ಲಿ. ಆನ್‌ಲೈನ್ ಕಾಲ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯ ತುಂಟಾಟ, ಹುಡುಗಾಟಗಳಿಗೆ ಆಸ್ತಾದವಿಲ್ಲ. ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಕುಳಿತು ತರಗತಿ ಹಾಜರಾಗಬೇಕಿದೆ.

ಇದೇ ಧೀಮೌಗೆ ಹರಿಣ ಅವರು ಗೊಂಬೆಗಳ ರೂಪ ನೀಡಿ ಹೊಸ ಸ್ವರ್ತ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವೇ ಆನ್‌ಲೈನ್‌ಕ್ಲಾಸ್‌ ದಸರಾ ಗೊಂಬೆಗಳಾಗಿ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಎಲ್ಲಾರ ಕವ್ಯಗಳು ದೂರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಗೇಳಿಯರೊಂದಿಗೆ ಆಟಪಾರ ನಲಿಕಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಸಿಗಲಿ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸೋಣ.

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಬುದ್ಧ, ಬುದ್ಧನ ಆವಾಸ ಸಥಾನದ ಧೀಮೌ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಚಿಸಿದ ‘ಬುದ್ಧ ಗಾರ್ಡನ್’ ಗೊಂಬೆ ಲೋಕವೂ ಹರಿಣ ಸೀತಾರಾಮ್ ಅವರ ಕಲ್ಲೆಯಲ್ಲೇ ಸಾಕಾರಗೊಂಡಿದೆ.

—ಶರಣ್ ಸೀತಾರಾಮ್
ಚೆಂಗಳೂರು

ಮುಣ್ಣಿನಾಸರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಚಿಗುರೊಡೆದ ಬೀಜ!

ಒಬ್ಬಕುವ ಹಟಪ್ಪೆಂದಿದ್ದರೆ ಸಾಕು ಯಾರ ಆಸರೆಯಿಲ್ಲದೆಯೂ ಜೀವಿಸಬಹುದು ಅನೇಕೆಂದ್ರಕ್ಕೆ ಈ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆದ ಹುರುತಿಕಾಯಿ (ಬಿಂಬಿ—ತಿಂಗಳ ಹುರುತಿ) ಬೀಜಗಳೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ತೋಟದಲ್ಲಿ ಬಳಿದ ಹುರುತಿಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಗಿಡದಲ್ಲಿ ಬಲಿಸಿ ಅವು ಒಳಗೊಂಡ ಹತ್ಯಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಿತ್ತು ಸುಲಿದು ಬೀಜಗಳನ್ನು ಮನೆಯ ಮೇಲೆ ಒಣಿಗಿ ಹಾಕಿದ್ದೇವು. ಅದನ್ನು ಮರೆತು ಮನೆಯವರೆಲ್ಲ ರೂ ನೆಂಟರೂರಿಗೆ ಹೊಗಿದ್ದೇವು. ಒಂದರೆಡು ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ಹಿಂದಿರುಗಿದಾಗ ಮನೆಯ ಮೇಲೆ ಒಣಿಗಿ ಹಾಕಿದ್ದ ಬೀಜಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೆನಪಾಯಿತು. ಕೂಡಲೇ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ಅವು ಮೊಳಕೆಯೊಡೆದು ಚಿಗುರಿ ನಿತಿದ್ದೇವು. ಚೂರು ಮುಣ್ಣಿನ ಆಸರೆಯಿಲ್ಲದೆಯೂ ಚಿಗುರೊಡೆದಿದ್ದು ಅಷ್ಟರಿ ಎನಿಸಿತು. ನೆಂಟರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಬಿಂಬ ಮುಳೆಯಿಂದ ಬೀಜಗಳು ನೆಂದು ಜೀವಕಳಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವು. ಅವು ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ, ‘ಫಂಸಲು ಬಿಡಲು ನಾನು ರೇಡಿ. ನಾಟಿ ಮಾಡಲು ನೆನ್ನ ರೇಡಿಯಾ’ ಎಂದು ಅವಿಕ್ಷಿಸುವತ್ತಿತ್ತು. ತಿನ್ನಲು ಆಹಾರವಾಗಿರುತ್ತದ್ದು ಬೀಜಗಳು ಈಗ ನಮ್ಮ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಫಂಸಲು ಬಿಡಲು ಸಜ್ಜಾಗಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದು ಪ್ರಕೃತಿ ಒಂದು ವಿನ್ಯಾಸ ಅಷ್ಟರಿ ಎಂದು.

—ಉಮೇಶ, ನಿಟ್ಟುರು

ನೀವೂ ಬರೆಯಿರಿ

‘ಸುಧಾ’ ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ
ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ನಿಮ್ಮಪ್ರಾಟಿ ಒಂದಿಗರ
ಅಂತರಿನ ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತುಮುತ್ತಲಿನ
ವಿಶೇಷದ ಬಗ್ಗೆ ನೊರು ಪರಾಗ ಬರಹ
ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಚಿಂದದ
ಪೂರ್ಣವನ್ನು ನಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ.

ಎಣ್ಣಾ: editors@sudha.co.in

@SudhaWeekly